

R. C. Patel Educational Trust's

R. C. Patel Arts, Commerce and Science College

Shirpur-425405, Karvand Naka, Dist.- Dhule (Maharashtra)

E-mail - principal@rcpasc.ac.in

Affiliated to: K. B. C. North Maharashtra University, Jalgaon-425001

Self Study Report (SSR): 2024 (4th Cycle)

Criteria - 1 Curricular Aspects

Key Indicator - 1.3 Curriculum Enrichment

Metric No. - 1.3.1 (QIM)

Institution integrates crosscutting issues relevant to Professional Ethics, Gender, Human Values, Environment and Sustainability in transacting the Curriculum

Submitted to

National Assessment and Accreditation Council, Bangalore

R. C. Patel Educational Trust's

R. C. Patel Arts, Commerce and Science College Hon. Bhupeshbhai Patel

Karvand Naka, Shirpur 425405, Dist - Dhule, Maharashtra

2: (02563) 299328

E-mail: principal@rcpasc.ac.in

President

Principal

Dr. D. R. Patil

Date: 15/06/2024

Declaration

This is to declare that, the information, reports, true copies of the supporting documents, numerical data etc. submitted in these files is verified by Internal Quality Assurance Cell (IQAC) and it is correct as per the office record.

This declaration is for the purpose of NAAC accreditation of the HEI for the 4th cycle assessment period 2018-19 to 2022-23.

Place: Shirpur

Date: 15/06/2024

Dr. Sandip P. Patil **IQAC Co-ordinator**

IQAC Coordinator R. C. Patel Educational Trust's R. C. Patel Arts, Commerce and Science College Shirpur, Dist.-Dhule (M.S.) 425405

Dr. D. R. Patil **IQAC Chairman & Principal**

PRINCIPAL R. C. Patel Educational Trust's R. C. Patel Arts, Commerce and Science College Shirpur, Dist.-Dhule (M.S.) 425405

1.3.1 Institution integrates crosscutting issues relevant to Professional Ethics, Gender, Human Values, Environment and Sustainability in transacting the Curriculum

INDEX

Sr. No.	Programme	Subject	Class	Course code and Name	Page No.
			Gender		'
1.	U.G.	Marathi	F.Y.B.A.	DSE A1 – Vishisth Vangmay Prakaracha Abhyas – Katha	1-4
2.	U.G.	English	F.Y.B.A.	Paper I CENG-101 & 201 Compulsory English	5-6
3.			F.Y.B.A.	Paper II OENG-101 201 Optional English	7-9
4.	U.G.	Hindi	F.Y.B.A.	Paper I DSC HIN A1 Hindi Gen	10-11
5.	U.G.	Economics	F.Y.B.A.	Paper II 101(B) Economy of Maharashtra since reform era - II	12-13
6.	U.G.	History	F.Y.B.A.	Paper I HIS – DSC A 1) History Of India (1857-1950)	14
7.	U.G.	Psychology	F.Y.B.A.	Paper I Psy. 101 Basic Principles in Psychology	15-17
8.	U.G.	Marathi	S.Y.B.A.	DSC – C Vaicharik Gadyalekhanacha Abhyas	18-20
9.			S.Y.B.A.	Compulsory English	21-23
10.			S.Y.B.A.	DSE 1 16th Century English Literature	24
11.			S.Y.B.A.	DSE 1 17th Century English Literature	25
12.	U.G.	English	S.Y.B.A.	DSE 2 18th Century English Literature	26-27
13.			S.Y.B.A.	19th Century English Literature	28
14.			S.Y.B.A.	DSE The Study of Novel	29-32
15.	U.G.	History	S.Y.B.A.	Paper I DSC - HIS - 231 History of the Marathas (A.D.1605-1750 A.D.)	33
16.	U.G.	Geography	S.Y.B.A.	Gg-241 Human Geography	34-36
17.	U.G.	Psychology	S.Y.B.A.	(PSY 231 C) Human Developmental Psychology- Early Life	37-38

18.			T.Y.B.A.	S3 DSE 3 – Madhyayugin Marathi vangamayachaitihas	39
19.	U.G.	Marathi		DSE – Ekankika Lekhanacha Abhyas	40-42
20.	20.		T.Y.B.A.	GE –Marathi Lokrangbhumi	43-44
21.	U.G.	English	T.Y.B.A.	Compulsory English	45
22.		T.Y.B.A. Twentieth Century English Literature		46-47	
23.	U.G.	Politics	T.Y.B.A.	Indian Political Thinkers	48-49

Dr. D. R. Patil (Principal)

|| अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ||

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

मानव्यविज्ञान विद्याशाखा Choice Based Credit System द्वितीय वर्ष कला मराठी सत्र तिसरे व चौथे (जून २०१९ पासून लागू)

DSC: वाङ्मयीन मराठी विशिष्ट वाङ्मयप्रकारांचा अभ्यास सत्र तिसरे MAR २३१A DSC मराठी C: वैचारिक गद्यलेखनाचा अभ्यास

सत्र चौथे MAR २४१A

DSC मराठी D: चरित्र-आत्मचरित्रपर लेखनाचा अभ्यास

किंवा

पर्यायी अभ्यासपत्रिका DSC: उपयोजित मराठी स्पर्धा परीक्षांसाठी मराठी सत्र तिसरे MAR २३१B

DSC मराठी C: स्पर्धा परीक्षांसाठी मराठी (व्याकरण विभाग)

सत्र चौथे MAR २४१B

DSC मराठी D: स्पर्धा परीक्षांसाठी मराठी (लेखन विभाग)

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥ उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

Choice Based Credit System शैक्षणिक वर्ष 2018-2019 पासून लागू

प्रथम वर्ष कला
F. Y. B. A.

<u>Discipline Specific Core Course (DSC)</u>

मराठी

DSC A — वाङ्मयीन मराठी

विशिष्ट वाङ्मयप्रकारांचा अभ्यास

सत्र दुसरे MAR G - 121(A) DSC A 2 — विशिष्ट वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास — कविता

- संपादित कवितासंग्रह
 (प्रेमकविता, सामाजिक जाणीवेची कविता, निसर्गपर कविता, राष्ट्रभक्तीपर कविता
 अशा चार प्रकारांतील एकृण वीस कविता)
- अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे -
 - 1. कविता या वाङ्मयप्रकाराचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये यांचे आकलन करून घेणे.
 - 2. काव्यरचनेच्या प्रमुख घटकांचा परिचय करून घेणे.
 - कविता या वाङ्मयप्रकाराच्या दोन महत्त्वपूर्ण प्रकारांचे स्वरूप जाणून घेणे.
 - आधुनिक मराठी कवितेची वाटचाल ठळक टप्प्यांच्या आधारे जाणून घेणे.
 - 5. संपादित कवितासंग्रहातील विविध प्रकारांतील कवितांचे आशयविशेष जाणुन घेणे.
 - 6. संपादित कवितासंग्रहातील विविध प्रकारांतील कवितांचे आशयविशेष जाणून घेणे.
 - 7. संपादित कवितासंग्रहातील विविध प्रकारांतील कवितांचे अभिव्यक्तीविशेष जाणून घेणे.

घटक विश्लेषण -

एकूण तीन (03) श्रेयांक

क्र.	घटक	श्रेयांक	तासिका (घड्याळी)
1.	 अ) कविता या वाङ्मयप्रकाराची ओळख कविता : संकल्पना व स्वरूप कवितेचे घटक — अनुभव, नाद, लय, प्रतिमाप्रतीक, काव्यभाषा, रचना कवितेच्या प्रमुख प्रकारांचा परिचय — छंदोबध्द (अष्टाक्षरी व अभंग छंद) व मुक्तछंद 	01	15
2.	अ) प्रेमकविता (आशयविशेष व अभिव्यक्तीविशेष) ब) निसर्गपर कविता (आशयविशेष व अभिव्यक्तीविशेष)	01	15
3.	अ) सामाजिक जाणीवेच्या कविता (आशयविशेष व अभिव्यक्तीविशेष) ब) राष्ट्रभक्तीपर कविता (आशयविशेष व अभिव्यक्तीविशेष)	01	15
	एकूण श्रेयांक व तासिका	03	45

संदर्भसाहित्य -

- साहित्यप्रकार : कविता (लेख) रमेश तेंडुलकर, साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार संपा. श्री. पु. भागवत व अन्य, पॉप्युलर, मुंबई.
- 2. कविता : संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा वसंत पाटणकर, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव प्रकाशन, मुंबई.
- 3. कवितेचा शोध वसंत पाटणकर, मौज, मुंबई.
- 4. कविता आणि प्रतिमा सुधीर रसाळ, मौज, मुंबई.
- 5. कवितेचा रूपशोध म. सु. पाटील, शब्दालय, श्रीरामपूर.
- 6. कवितेविषयी वसंत आबाजी डहाके,स्वरूप, औरंगाबाद.
- 7. काव्यप्रतीती वसंत आबाजी डहाके, विजय, नागपूर.
- 8. मराठी काव्याचे मानदंड भाग एक, दोन स. रा. गाडगीळ, पद्मगंधा, पुणे.
- 9. अर्वाचीन मराठी काव्यमीमांसा अक्षयकुमार काळे, पद्मगंधा, पुणे.

- 10. आधुनिक मराठी कविता : एक विश्लेषण प्रकाश देशपांडे केजकर, स्वरूप, औरंगाबाद.
- 11. समकालीन मराठी कविता : एक निरीक्षण प्रकाश देशपांडे केजकर, स्वरूप, औरंगाबाद.
- 12. स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता : भाग एक वसंत पाटणकर, साहित्य अकादेमी, नवी दिल्ली.
- 13. स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता संपा. सुषमा करोगल, प्रतिमा, पुणे.
- 14. कवितेपासून कवितेकडे विजया राजाध्यक्ष, विजय, नागपुर.
- 15. कविता आणि रसिकता रा. ग. जाधव, परिमल, औरंगाबाद.
- 16. मराठी ग्रामीण कवितेचा इतिहास कैलास सार्वेकर, मेहता, पुणे.
- 17. मराठी कवितेच्या नव्या दिशा महेंद्र भवरे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई.
- 18. प्रवाह आणि प्रतिक्रिया (1975 नंतरची कविता) रवींद्र ठाकूर, स्वरूप, औरंगाबाद.
- 19. विद्रोही कविता संपा. केशव मेश्राम, कॉन्टिनेन्टल, पुणे.
- 20. कवितेची शैली महेंद्र कदम, भूमी, लातूर.
- 21. कविता: भाषा व परिसर शिवाजी पाटील, रजत, औरंगाबाद.

टीप -

- 1. प्रत्येक विद्यार्थ्याचे मूल्यमापन एकूण शंभर गुणांमध्ये होईल. त्यात साठ गुणांची विद्यापीठ परीक्षा होईल आणि चाळीस गुण अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असतील.
- 2. अंतर्गत मूल्यमापनाच्या चाळीस गुणांची विभागणी पुढीलप्रमाणे-
 - ▶ विद्यार्थ्याची तासिकांना हजेरी─ 10 गुण, विद्यार्थ्याचे वर्तन─ 10 गुण आणि एक चाचणी─20 गुण

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

प्रश्न क्र. 1	प्रश्नांचे स्वरूप	गुण
अ)	योग्य पर्याय निवडा. (आठपैकी सहा)	06
ब)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (आठपैकी सहा)	06
प्रश्न क्र. 2	थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चारपैकी तीन)	12
प्रश्न क्र. 3	थोडक्यात उत्तरे लिहा. (पाचपैकी चार)	12
प्रश्न क्र. 4	दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोनपैकी एक)	12
प्रश्न क्र. 5	टीपा लिहा. (तीनपैकी दोन)	12
	एकूण गुण	60

FYBA Compulsory English

CENG-101 & 201

Syllabus (w.e.f. 2022-23)

Course Credits: 3 per Semester Examination Marks: External (60) + Internal (40)

Lectures Required: 45 hrs

Course Objectives:

- To introduce students with prose and poetic forms in English literature
- To enable students learn and appreciate literature and its genres like prose, short story, and poetry.
- To provide students opportunity to learn English language Communication skills in and outside classroom situation
- To help the students practice English grammar and make correct use in everyday

English communication

Semester-I

Unit: 1 Prose

- a. The Mark of Vishnu- Khushwant Singh
- b. A Cup of Tea- Katherine Mansfield
- c. India's Message to the World- Swami Vivekanand

Unit: 2 Poetry

- a. Where the Mind is Without Fear- Rabindranath Tagore
- b. A Quality of Mercy- William Shakespeare
- c. The Bangle Sellers- Sarojini Naidu
- d. The Lake Isle of Innisfree- W.B. Yeats

Unit: 3 Communication Skills

- a. Comprehension
- b. Introduce Yourself

	6
c. Information Transfer- Verbal to Non-verbal	
Unit: 4 Grammar	
a. Parts of Speech:	
i) Noun	
ii) Pronoun	
iii) Verb	
iv) Adverb	
d. Articles	

FYBA Optional English

OENG-101 & 201

Syllabus (w.e.f.2022-23)

Core Course - Discipline Specific Course 1- English (A) and (B)

Introduction to Literature: Short Story and Poetry

Course Credits: 3 per Semester Examination Marks: External (60) + Internal (40)

Lectures Required: 45 hrs

Course Objectives:

- To acquaint students with the forms, elements and types of literary genres like short story and poetry
- To enable students learn and appreciate literature and its forms
- To enable students to understand that literature is an expression of human values within a historical and social context
- To help the students learn the difference between day-today language and literary language

Semester-I

DSC-1(A) Introduction to Literature: Short Story

Unit: 1 Introduction to Short Story: Definitions and Elements

Unit: 2 Types of Short Story: Fable, Parable, Drabble, Anecdote, and Adventurous Story,

Unit: 3 Study in Texts:

- a. The Barber's Trade Union Mulk Raj Anand
- b. A Horse and Two Goats- R.K.Narayan

Unit: 4 Study in Texts:

- a. The Necklace -Guy de Maupassant
- b. The Romance of a Busy Broker- O' Henry

Semester-II

DSC-1(B) Introduction to Literature: Poetry

- Unit: 1 Introduction to Poetry: Definitions, Elements, & Major Figures of Speech
- Unit: 2 Types of Poetry: Brief Introduction to Lyric, Sonnet, Ode, Elegy, Epic, Ballad
- Unit: 3 Study in Poetry:Lyric, Sonnet, and Ode
 - a. A Red, Red Rose Robert Burns
 - b. Shall I Compare Thee to a Summer's Day? (Sonnet-18) William Shakespeare
 - c. Ode to the West Wind- Percy Bysshe Shelley
- Unit: 4 Study in Poetry: Elegy, Epic, and Ballad
 - a. O Captain! My Captain! -: Walt Whitman
 - b. From Paradise Lost-Book-I (First 26 Lines)-John Milton
 - c. La Belle Dame sans Merci- John Keats

Recommended Reading

- 1. Abrams, M. H. A Glossary of Literary Terms. Delhi: Prism, 1999.
- 2. Goodman, W.R, A History of English Literature Vol. I and II, Delhi:Doaba House, 1994.
- 3. Hudson, W.H. An Introduction to the Study of English Literature. Delhi:Macmillan Press 1995.
- 4. www.poetryfoundation.or

Semester-II

Unit: 1 Prose

- a. The Lumber Room- Saki
- b. The Lottery Ticket Anton Chekov
- c. A Lesson My Father Taught Me- Dr. A P J Abdul Kalam

Unit: 2 Poetry

- a. Stopping by Woods on a Snowy Evening- Robert Frost
- b. Poet. Lover and Bird Watcher- Nissim Ezekiel
- c. The Solitary Reaper- William Wordsworth
- d. Sea-Fever- John Masefield

Unit: 3 Communication Skills

- a. Greeting and Leave Taking
- b. Application Letter
- c. Information Transfer- (Non-verbal to Verbal)

Unit: 4 Grammars

- a. Parts of Speech
- i) Adjective
- ii) Preposition
- iii) Conjunction
- iv) Interjection
- b. Subject-Verb Agreement

रूचि आधारित साख पद्धति Choice Based Credit System (CBCS) प्रथम वर्ष कला हिंदी मुख्यांश पाठ्यक्रम(Core Course) DSC HIN A I – सामान्य हिंदी I (3 क्रेडीट)

प्रथम सत्र पाठ्यक्रम

🛨 पाठ्यक्रम का उद्देश्य:

- i) छात्रों को कथेत्तर गद्य की विविध विधाओं से परिचित करना।
- ii) कथेत्तर गद्य तथा पद्य की विविध रचनाओं के माध्यम से छात्रों में मानवीय मूल्यों के प्रति आस्था निर्माण करना।
- iii) कथेत्तर गद्य तथा पद्य की विविध रचनाओं के माध्यम सेछात्रों की भाषिक और लेखन की क्षमता को विकसित करना।
- iV) कथेत्तर गद्य तथा पद्य की विविध रचनाओं के माध्यम से छात्रों में माध्यम से सामाजिक संवेदना को जागृत करना।

हिंदी अध्ययन मंडल द्वारा संपादित पाठ्यपुस्तकसाहित्य सरिता के निम्न रचनाकार एवं उनकी रचनाएं अध्ययनार्थ रखी गई हैं :-

	(प्रथम सत्र) गद्य				
क्र	पाठ / कविता का शीर्षक	लेखक /कवि	विधा		
1	पूस की रात	प्रेमचंद	कहानी		
2	प्रायश्चित्त	भगवतीचरण वर्मा	कहानी		
3	साहित्य की महत्ता	आचार्य महावीर प्रसाद द्विवेदी	निबंध		
4	वैष्णव की फिसलन	हरिशंकर परसाई	व्यंग्य		
5	रीढ़ की हड्डी	जगदीशचन्द्र माथुर	एकांकी		
6	सुभान खा	रामवृक्ष बेनीपुरी	रेखाचित्र		
	(प्र	थम सत्र) पद्य	12		
1	पद	तुलसीदास	काव्य		
2	पद	सूरदास	काव्य		
3	दोहे	कबीरदास	काव्य		
4	पदावली	मीराबाई	काव्य		
5	दोहे	बिहारी	काव्य		
6	पदावली	भूषण	काव्य		
व्याक	रण - 1 विलोमार्थक शब्द 2 शब्द -संसाधन 3 पत्र-लेखन		·		

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) साहित्य सरिता संपा हिंदी अध्ययन मंडल, कबचौउमवि, जलगाँव
- 2) प्रेमचंद की कहानियों का कालक्रमानु सार अध्ययन कमल किशोर गोयनका
- 3) बीसवीं सदी का हिंदी साहित्य डॉ. विश्वनाथप्रसाद तिवारी
- 4) हिंदी कहानी में गांधीवाद निशा गहलौत
- 5) कहानी वस्तु और अंतर्वस्तु शंभु गुप्त
- अंतिम दशक की हिंदी लेखिकाओं की कहानी में अभिव्यं जित नारी मनोविज्ञान डॉ. आशा बी.
 हिरेमठ
- 7) नई कविता के नए कवि विश्वं भर मानव
- 8) समकालीन कविता विश्वनाथप्रसाद तिवारी
- 9) समकालीन कविता डॉ. सरजूप्रसाद मिश्र
- 10) आधुनिक हिंदी काव्यधारा- डॉ. सरजू प्रसाद मिश्र
- देवनागरी लिपि तथा मानवीकरण, संपा. प्रो. अवनीश कुमार, केंद्रीय हिंदी निदेशालय, (भारत सरकार)
- 12) हिंदी व्याकरण कामताप्रसाद गुरु, प्रकाशन संस्थान, नई दिल्ली
- 13) मानक हिंदी व्याकरण डॉ. लक्ष्मीकांत पाण्डेय, विद्या प्रकाशन, कानपुर
- 14) शुध्द हिंदी-डॉ. जगदीश प्रसाद कौशिक, साहित्यकार जयपुर
- 15) प्रयोजनमूलक मानक हिंदी- ओं कारनाथ वर्मा सुलभ प्रकाशन, लखनऊ
- 16) व्यावहारिक हिंदी ओमप्रकाश सिंहल, पीतांबर पब्लिशिंग कंपनी, नई दिल्ली
- 17) व्यावहारिक हिंदी व्याकरण डॉ. नामदेव उतकर, चंद्रलोक प्रकाशन, कानपुर
- 18) प्रयोजनमूलक हिंदी व्याकरण- डॉ. द्विजराम यादव, साहित्य रत्नाकर, कानपुर
- 19) प्रयोजनमूलक हिंदी- डॉ. उर्मिला पाटील, अतुल प्रकाशन, ब्रह्मनगर, कानपुर
- 20) व्यावहारिक हिंदी डॉ. ईश्वरदत्त शील, विद्या विहार, गांधीनगर, कानपुर

Paper II 101(B) Economy of Maharashtra since reform era - II

• Objective Of the paper:

- 1. To aware students about the various issues of the Economy of Maharashtra.
- 2. To increase the understanding of Students about Social and Economic Problems before Maharashtra.
- 3. To prepare Student for Competitive exams.

1. Industrial Scenario in Maharashtra

- a. Industrial Development in Maharashtra
- b. Industrial Investment Scenario in Maharashtra
- c. Factors Affecting the State's
- d. Socio-Economic Effects of Industrialization.
- e. Role of I) MIDC II) SICOM III) MSFC IV) MSSIDC in the State Industrial Development.
- f. FDI & Industrial Development
- g. Industrial Policy of Maharashtra since Reform Era
- h. Meaning and role of Infrastructural Facilities in development of economy of Maharashtra
- i. Progress Reform Era in respect of
- i. Road and transport.
- ii. Communication facilities.
- iii. Irrigation & Power.
- iv. Public health & Educational system.
- v. Banking and Finance.

2. Finance of the State and the Local Governments

- a. Role of State Government in the Economy of Maharashtra.
- b. Structure of Local Governments in the State
- c. Financial Position & Problems of Local Bodies in the State
- d. Remedial Measures for Improving the Financial Health of Local Bodies

3. Governance in Maharashtra

- a. Problem of Corruption & Inefficiency in the Government Machinery
- b. Abuses of Corruption in the State
- c. Rights to Information-Meaning, Nature, Scope
- d. Maharashtra Rights to information act
- e. State Information Commission
- f. A Brief Review of the Development of E-Governance Practices in the state

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus of F. Y. B. A. History

Semester First

Choice Based Credit System, Semester System

Core Course-(HIS. – DSC A 1)

HISTORY OF INDIA (1857-1950)

Marks 60 Period 52 Credits 03

Chapter 1: Socio-religious reform movements (Credits: 01, Marks: 20)

- a. Brahmo Samaj, Prathana Samaj, Ramkrishna Mission, AaryaSamaj
- b. Wahabi, Deoband, Aligarh and Singh Sabha Movement
- c. Debates around Gender
- d. Caste; Sanskritising and anti Brahminical trends

Chapter 2: Political Trends up to 1919 (Credits: 01, Marks:20)

- a. Political Ideology and Organization
- b. Formation of Indian National Congress
- c. Moderates and Extremists
- d. Swadeshi Movement
- e. Revolutionaries

Chapter 3: Nationalism and Social Groups: Interfaces (Credits :01, Marks:20)

- a. Landlords, Professionals and Middle Classes
- b. Peasants
- c. Tribal
- d. Labour
- e. Dalit
- f. Women

K.B.C. North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus for F.Y.B.A. Core Course Psychology

Semester - I

Course Title: Basic Principles in Psychology (Psy-101)

Course Code: CCPSY-I Total Marks: 100

Credit: 03 Internal Exam: 40

Total Period – 60 External Exam: 60

Total

Hours: 50

Course Objectives:

- 1. To impart knowledge of the basic concepts and modern trends in Psychology.
- 2. To make the students aware of the applications of Psychological concepts in various fields.
- 3. To elaborate the concept of personality, types and trait theories of personality and self-concept as well as SWOT analysis and SMART.
- 4. To elaborate the concepts of motivation and emotions, its types and effect emotions on Physical and mental health to the students.

Unit-1. INTRODUCTION TO PSYCHOLOGY (20)

- 1.1 Nature of psychology: Meaning of psychology, Behavioural Science, Study of behaviour, Study of mental processes, Major goals of psychology- (Description and measurement of behaviour, Explain of behaviour, Prediction and control of behaviour, Behavioural change)
- 1.2. Modern perspectives of psychology: Behavioural, Bio-psychosocial, Developmental, Humanistic, Psychoanalytic and Cognitive
- 1.3 Branches of Psychology: Clinical Psychology, Counselling Psychology, Positive psychology, Industrial Psychology, Social Psychology, Developmental Psychology, Educational Psychology, Criminal & Forensic Psychology, Environmental psychology, Women psychology
- 1.4 Methods of Psychology: Observation method (Introspection, Naturalistic & Systematic), Case Study method, Interview method, Survey method, Experimental Method

1.5 Applying Psychology-Career in Psychology

Unit – 2. PERSONALITY AND SELF CONCEPT

(20)

- 2.1 Nature of Personality-Factors of shaping Personality (Genetic Endowment, Physique, Endocrine Glands, Family, Friends and Neighbour Hood, School, Social, Cultural, Technology, Mass Media)
- 2.2 Type and Trait of Personality: (Hippocrates, Kretchmer, Jung), (Allport's, Cattell's, McCrae and Costa big 5 model)
- 2.3 Theories of Personality –Freud's Psychoanalytical (Structure of Personality and Division of Personality), Bandura's Social learning, Personality Assessment: Self report Measurement (questionnaire), Interview, Behavioural, Projective Techniques (Rorschach Inkblot test), TAT, Sentence completion test)
- 2.4 Self-Concept:- Nature of self-concept, Components of Self-concept (Self Awareness, Self-presentation, Self Esteem, Self-Respect, Self-control)
- 2.5 Applying Psychology- SWOT analysis, SMART analysis

Unit – 3. MOTIVATION & EMOTION

(20)

- 3.1 .Motivation: Nature of motivation, Motivation cycle and Maslow's Hierarchical theory of motivation,
- 3.2 Types of Motivation: Biogenic (Hunger, Thirst, Sex, Sleep, Temperature Regulation, Maternal) Social (Achievement, Power, Dependency, Affiliation, Acceptance and Aggression)
- 3.3 Frustration: Nature and reasons of Frustration, Conflicts-Nature and types of conflicts—(Approach—Approach, Avoidance, Approach—Avoidance, Double Approach—Avoidance), Conflict resolution-Direct and indirect ways, Effect of emotions on physical and mental health
- 3.4 Emotion: Nature and functions of emotions, Types of emotion (Primary and Secondary, Positive and Negative), Physiological changes and external expression of emotion.
- 3.5 Applying Psychology Techniques of controlling emotions

Reference Books:

- 1) Baron, R. A. (2001). Psychology. New Delhi: Pearson Education Pvt. Ltd.
- 2) Santrock J.W. (2006) Psychology Essentials2; Tata McGraw-Hill Edition
- 3) Ciccarelli , Saundra, White N. (2011). Psychology: An Exploration (2nd edition), Pearson Publications
- 4) Ciccarelli, S and Meyer, G. E. (2011). Psychology, Pearson Publications, New Delhi.
- 5) Coon, D. & Mitterer, J. O. (2007). Introduction to psychology: Gateways to mind and behavior.Singapore: Thomson Wadsworth.
- 6) Feldman, Robert (2009). Understanding Psychology, 9th edition, Tata McGraw Hill.

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मानव्यविज्ञान विद्याशाखा

Choice Based Credit System द्वितीय वर्ष कला मराठी सत्र तिसरे व चौथे (जून २०१९ पासून लागू)

DSC मराठी : वाङ्मयीन मराठी विशिष्ट वाङ्मयप्रकारांचा अभ्यास (श्रेयांक: दोन)

सत्र तिसरे

MAR २३१ A DSC मराठी C: वैचारिक गद्यलेखनाचा अभ्यास

नेमलेली साहित्यकृती: 'शेतकऱ्याचा असूड'- महात्मा जोतीराव फुले संपादन व प्रस्तावना: नागनाथ कोत्तापल्ले, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे -

- १. मराठीतील वैचारिक गद्यलेखनाच्या परंपरेचा परिचय करून घेणे.
- २. महात्मा जोतीराव फुले यांचे जीवन, कार्य व त्यांची वैचारिक जडणघडण यांबाबत जाणून घेणे
- ३. महात्मा जोतीराव फुले यांच्या लेखनसंपदेबाबत माहिती घेणे.
- ४. 'शेतक-याचा असूड'मधील वैचारिक आशयाची स्वरूपवैशिष्टये समजावून घेणे.
- ५. 'शेतकऱ्याचा असूँड' या वैचारिक गद्यलेखनाच्या वाङ्मयीन गुणवैशिष्ट्यांचा शोध घेणे.
- ६. शेतकऱ्याचा असूडमधून आलेल्या वैचारिक मांडणीची समकालीन अर्थपूर्णता प्रात्यक्षिकांच्या माध्यमातून जाणून घेणे.

• घटक विश्लेषण -

घटक क्र.	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
۶.	'शेतकऱ्याचा असूड' या वैचारिक गद्यलेखनाचा अभ्यास १.१ वैचारिक गद्य: स्वरूप व वैशिष्ट्ये	०१	१५
	१.२ मराठीतील वैचारिक गद्यलेखनाचा परामर्श		
	१.३ महात्मा जोतीराव फुले: व्यक्तित्व, कार्य आणि लेखन		

	(फुले यांची वैचारिक जडणघडण, त्यांचे कार्य आणि लेखन यांचा परामर्श) १.४ 'शेतकऱ्याचा असूङ': स्वरूप व वैशिष्ट्ये १. या ग्रंथातील वैचारिक आशयाचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये		
	(शेती, शेतकरी आणि कृषीव्यवस्था यांबाबत मांडलेल्या		
	विचारांचे स्वरूप)		
	२. या ग्रंथातील वैचारिक मांडणीची वाङ्मयीन गुणवैशिष्ट्ये		
	(विचारांची मांडणी करण्याचे तंत्र, विश्लेषणात्मकता,		
	र्तार्किकता, साधार व ससंदर्भ मांडणी, भाषा व शैली		
	विशेष आदी)		
٦.	प्रात्यक्षिके (कोणतीही चार)	०१	१५
	 महात्मा जोतीराव फुले यांच्या अन्य एका वैचारिकगद्यग्रंथाचे वाचन करून त्यात मांडलेल्या 	०१ Credit of Practical = ०२ Credits	
	विचारांबाबत लिहा. २. शेतकरी जीवनावरील पाच कवितांचे संकलन करून त्यांबाबत लिहा.		₹0
	शेतीच्या प्रश्नासंबंधी जाणून घेण्यासाठी तुमच्या गावातील एका शेतकऱ्याची मुलाखत घ्या.		
	४. शेतकरी कुटुंबाची आर्थिक व सामाजिक स्थितिगती जाणून घेण्यासाठी शेतकरी कुटुंबाशी संवाद साधा.		
	५. महाराष्ट्रातील शेतक-यांच्या प्रश्नांवरील एखाद्या चळवळीबाबत माहिती लिहा.		
	६. तुमच्या परिसरातील शेतीमध्ये येणाऱ्या पिकांबाबतची माहिती गोळा करून त्याबाबत लिहा.		
	७. शेतकरी जीवनावरील मराठीतील कोणत्याही दोन कादंब-या वाचून त्यांची वैशिष्ट्ये नमूद करा.		
	 शेतीची कामे, अवजारे आणि अन्य बाबी यांच्याशी संबंधित वैशिष्ट्यपूर्ण शब्दांची सूची तयार करा. 		
	 शेतीमध्ये के ल्या जाणाऱ्या विविध कामांबाबत नोंदींच्या स्वरूपात लेखन करा. 		
	१०. शेती आणि शेतकरी यांबाबत चर्चा करणारा वैचारिक लेख लिहा.		
	VERTICAL RELIGIONS	-2 (-2)	7- (91)
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	04 (04)	३० (४५)

संदर्भसाहित्यः

- महात्मा जोतिराव फुले लिखित 'शेतक-याचा असूड' संपादन व प्रस्तावना: वासुदेव मुलाटे, स्वरूप, औरंगाबाद.
- २. समग्र महात्मा फुले वाङ्मय संपा. य. दि. फडके.
- ३. मराठी साहित्यातील उपेक्षित मानकरी चिं. ग. कर्वे, व्हीनस, पुणे.
- ४. अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी सदा क-हाडे, लोकवाङ्मय, मुंबई.
- ५. मराठी निबंध म. मा. अळतेकर, सुविचार प्रकाशन मंडळ, नागपूर.
- ६. १९व्या शतकातील महाराष्ट्र ग. दे. खानोलकर, साहित्य सहकार, मुंबई.
- ७. आधुनिक भारत आचार्य शं. द. जावडेकर, सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला, पुणे.
- मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड चौथा संपा. रा. श्री. जोग, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पणे.
- ९. महात्मा फुले प्र. के . अत्रे
- १०. लोकल्याणकारी राज्याचे द्रष्टे महात्मा फुले ल. भा. कुरकुरे
- ११. महात्मा फुले आणि शेतकरी चळवळ अशोक चौसाळकर
- १२. महात्मा जोतीराव फुले: आजच्या समाजक्रांतीचे जनक धनंजय कीर
- १३. शंभर वर्षांपूर्वी जोतिबांनी शेतकऱ्यांच्या वतीने उगारलेला असूड, वसंत पळशीकर, आजचा चार्वाक, मुंबई, दिवाळी अंक १९९०.
- १४. जोतिरावांची समता संकल्पना भा. ल. भोळे
- १५. महात्मा फुले व्यक्तित्व आणि विचार गं. बा. सरदार
- १६. महात्मा फुले आणि धर्म आ. ह. साळुंखे
- १७. महात्मा फुले यांची धर्म कल्पना निलनी पंडित

Kavayitri Bahinabai Chaudhari NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS) SEMESTER PATTERN ENGLISH

(With effect from 2019-20)

Learning Outcome of SYBA Special English Syllabus

- 1. The papers framed for this course are in accordance with the norms of CBCS pattern
- 2. Discipline specific papers will acquaint the students with the rich legacy of English Literature and the contribution of legendary writers to the development of English Literature.
- 3. The papers of skill and ability enhancement are framed not only to orient the students the use of language but how to use the language creatively and professionally.
- 4. The paper of Project writing will inculcate the skills of explanation, interpretation and visualization in the students.
- 5. The Paper of Compulsory English is specifically framed from the viewpoint of value education which is the basis of quality life.
- 6. Selection of contents in all the courses will help the students to comprehend the worldly wisdom and commercial perception which will ultimately lead them to be successful and enjoy quality life.
- 7. The special papers will open up traditional job opportunities for the students but the papers of skill and ability enhancement will open up corporate, govt. and private sectors for the students of English literature.

S.Y.B.A. Compulsory English Text- English for Humanities

External – 60 marks

Internal- 40 marks

Semester-III-

Credits -03 (45 clock hours)

Unit 1 – Literature

- 1) Short Stories:
- 1. The Lady or a Tiger?: Frank R. Stockton
- 2. Kabuliwala: Rabindranath Tagore
- II) Essays:
- 1. Spoken English, Broken English: G. B. Shaw
- 2. Modern Improvements: John Ruskin

III) Poems:

- 1. A Red Red Rose: Robert Burns
- 2. All the world's a Stage: William Shakespeare

Unit 2 - Word Formation

- 1. Affixation
- 2. Compound Words

Unit 3 - Skills in writing

- 1. SMS
- 2. E-Mail
- 3. Net Lingo

Sem. IV- Compulsory English

Credits – 03 (45 clock hours)

Unit 1 - Literature

- I) Short Stories:
- 1. Salt Inspector: Premchand
- 2. All About a Dog: A. G. Gardiner

II) Essays:

1. The Power of Prayer: A. P. J. Abdul Kalam

2. Values in Life: Rudyard Kipling

III) Poems:

1. Stopping by Woods On a Snowy Evening: Robert Frost

2. Ozymandias: P. B. Shelley

Unit 2 - Grammar

1. Sentences: Kinds and Functions

2. Clauses (Noun Clause, Adverbial Clause)

Unit 3 - Communication Skills

1. Situational Dialogues

2. Small News Writing

3. Information Transfer: Non-verbal, Verbal

S.Y.B.A.

DSE 1 A and B (Equivalent to S-I)

Title: 16th and 17th Century English Literature

External- 60 marks Internal- 40

marks

Credit Points- 03 (45 clock hours)

OBJECTIVES:

- 1. To acquaint the students with the major literary trends and tendencies and prominent writers of the 16th and 17th Century English Literature.
- 2. To make the students aware about the literary history, salient features and sociocultural background of the period.
- 3. To help the students to grasp the content and critically appreciate the prescribedtexts.
- 4. To inculcate amongst students a liking for the Elizabethan and Post-
- 5. Shakespearean literature.

Semester – III- DSE 1 A- 16th Century Literature

Prescribed Units

- (i) Growth and development of Drama and Poetry in the 16th century.
- (ii) Poetry:
- A) **John Donne**: a) Good Morrow, b) The Dream
- B) Edmund Spenser: a) Ice and Fire, b) Mutability
- C) **Philip Sidney**: a) Sleep, b) Reason
- (iii) Drama:

The Merchant of Venice by William Shakespeare

Semester - IV – DSE 1 B- 17th Century Literature-Credits- 03 (45 clock hours)

Prescribed Units

- (i) Growth and development of Novel and Essay in the 17th century.
- (ii) Essays:
- A) Francis Bacon: a) Of Studies,
 - b) Of Anger,
 - c) Of Unity In Religion
- B) Jonathan Swift: a) A Treatise on Good Manners and Good Breeding
 - b) Hints Towards an Essay on Conversation
 - c) Of the Education of Ladies

(iii) Novel:

Pilgrim's Progress by John Bunyan

Recommended Reading:

- 1. B. K. Mullik: (1964) English Poetry (Its Background and Development): S. Chand & Co.
- 2. H. M. Williams & George Allen, (1972): Six Ages of English Poetry
- 3. Helen Gardner: (1973) The Metaphysical Poets: Penguin Books Ltd.
- 4. David Greene: *The Winged World: An Anthology of Poems for Degree Course*: The Macmillan Co. of India Ltd.

- 6. Mayhead Robin: (1965) *Understanding Literature*: Cambridge Univ. Press.
- 7. W. R. Goodman: (2006) *A History of English Literature*: V-I, V-II, DoabaHouse Delhi Shakespeare William. *The Merchant of Venice*. Orient Blackswan (Paperback),2009

 8 John Pitcher (Ed.). *The Essays* (1985)-by Francis Bacon, Penguin.
- 9. Kiernan, Michael (2000/1985) *The Essays or Counsels Civil and Moral*. NewYork: Oxford Univ. Press.
- 10. Whately R & Franklin Heard (2012) *Bacon's Essays* (1561-1625) Oxford:Oxford Univ. Press.
- 11. Emile Legouis (2007) A Short History of English Literature, Oxford Univ. Press.
- 12. John Hayward ED.(1964) The Penguin Book of English Verse Penguin BooksLtd.

SYBA

DSE 2A and B (equivalent to Special Paper-II)

Title: 18th and 19th Century English Literature

External – 60 marks

Internal – 40 marks

Credit Points- 03 (45 clock hours)

(I) OBJECTIVES:

- 1. To impart basic ideas about the 18th and 19th Century English Literature with special reference to Poetry and Novel.
- 2. To make the students aware about the literary history, salient features, sociopolitical and cultural background of the Romantic and Victorian age.
- 3. To help the students to grasp the content and critically appreciate the prescribed Texts.
- 4. To inculcate amongst students a liking for the Romantic and Victorian literature.

Semester – III DSE 2 A- 18th Century Literature

Prescribed Units

- i) Background study of poetry and novel in the 18th Century Literature.
- ii) William Wordsworth: Lines Composed a Few Miles above Tintern Abbey
- iii) S. T. Coleridge: Rhyme to an Ancient Mariner
- iv) John Keats: Ode on a Grecian Urn.
- v) P B Shelley: One Word is too often Profaned
- vi) Lord Byron: She Walks in Beauty.
- (vii) **Jane Austen**: Sense and Sensibility. (Novel)

Semester – IV DSE 2 B- (19th Century Literature)- Credits- 03 (45 clockhours)

Prescribed Units

- (i) Background study of Poetry and Novel of the 19th Centuryliterature.
- (ii) Alfred Lord Tennyson: The Lotus Eaters
- (iii) Robert Browning: Rabbi Ben Ezra
- (iv) Matthew Arnold: Dover Beach
- (v) **D G Rossetti**: The Blessed Damozel
- (vi) **G M Hopkins**: Pied Beauty
- (vii) **Thomas Hardy**: Tess of the d'Urbervilles.(Novel)

Recommended Reading:

- 1. H. M. Williams & George Allen, (1972): Six Ages of English Poetry
- **2.** David Greene: *The Winged World: An Anthology of Poems for Degree Course*. The Macmillan Co. of India Ltd.
- **3.** Mayhead Robin: (1965) *Understanding Literature*. Cambridge Univ. Press.
- **4.** W.R. Goodman: (2006) *History of English Literature*. Doaba House Delhi
- 5. Victorian Poetry: (1988) A Selection, Macmillan's Annotated Classics- V SSeturaman
- **6.** E Albert: (1997) *History of English Literature*. Oxford Univ. Press.
- 7. Fifteen Poets: (1994) Oxford University Press, Delhi.
- 8 Jane Austen: (2008) Sense and Sensibility, Oxford Uni. Press, 2008.
- 9. Thomas Hardy:() Tess of the d'Urbervilles. Orient Blackswan, 2014.

DSC 1 C (equivalent to Sp. English -General Paper II)

The Study of Novel and Drama

External- 60 marks

Internal-40 marks (practical)

Total credits- 02- Theory- 01 credit (15 clock hours).

Practical – 01 credit is equal to 02 (30 clock hours)

SEM: III- DSC 1 C The Study of Novel

Objectives:

- 1. To develop the interest of students in reading/understanding novel and drama.
- 2. To acquaint students with Novel and Drama as genres of literature.
- 3. To develop students' competence to study, understand, analyse and interpret novel and drama.
- 4. To introduce students with the key terms useful in the study of novel and drama.
- 5. To orient students with major types of novel and drama.

Unit 1 A) Definitions of Novel

B) Aspects of Novel (only Introduction):

Plot, Characters (Flat, Round, Hero, Anti-hero), Theme, Setting, Point of view and Narration.

- C) Types of Novel: Social, Historical, Picaresque, Psychological
- D) Novel- Passage to India- E. M. Forster

SEM: IV – DSC 1 D- The Study of Drama

Total credits- 02- Theory- 01 credit (15 clock hours).

Practical – 01 credit is equal to 02 (30 clock hours)

Unit 1 A) Definitions of Drama

B) Elements of Drama (only Introduction):

Plot, characters (protagonist, Antagonist), setting, dramatic devices (music, symbolism, parallelism and contrast, Irony)

- C) **Types of Drama:** Tragedy, Comedy, Problem Play, Absurd Drama
- D) Drama- Arms and The Man- G. B. Shaw

Recommended Reading:

- 1. Abrahms, M. H. A Glossary of Literary Terms. Banglore: Prism Books Pvt. Ltd.1993.
- 2. Bonn, Julien D. ed. *A Comprehensive Dictionary of Literature*. Chandigarh: Abhishek Publications, 2004.
- 3. Boulton, M. The Anatomy of Novel. London: Routledge and Kegan Paul Ltd. 1975.
- 4. Cuddon, J. A. *A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* (IVth edition). Delhi: Doaba House, 1998.
- 5. Davies Tony & Nigel Wooded., A Passage to India: Theory in Practice, Philadelphia, Open University Press, 1994.
- 6. Evans. T. F. George Bernard Shaw. Routledge, 2013.
- 7. Forster E. M. Aspects of Novel. New York: Hartcourt Brace, 1927.
- 8. Hoy, Cyrus. Forster's Metaphysical Novel. New Delhi: Creative Books, 2001.
- 9. Innes, Christopher. The Cambridge Companion to George Bernard Shaw. CUP, 2000.
- 10. Judy, Pearsall (Ed). *The Concise Oxford Dictionary*, 10th Edition. New Delhi: Oxford University Press. 1999.
- 11. Luckhurst, Mary. *A Companion to Modern British and Irish Drama (1880-2005)*, Blackwell Publishing, 2006.
- 12. Rees, R. J. English Literature: An Introduction for Foreign Students. Delhi: Macmillan, 2000

DSC 1 C (equivalent to Sp. English -General Paper II)

The Study of Novel and Drama

External- 60 marks

Internal-40 marks (practical)

Total credits- 02- Theory- 01 credit (15 clock hours).

Practical – 01 credit is equal to 02 (30 clock hours)

SEM: III- DSC 1 C The Study of Novel

Objectives:

- 6. To develop the interest of students in reading/understanding novel and drama.
- 7. To acquaint students with Novel and Drama as genres of literature.
- 8. To develop students' competence to study, understand, analyse and interpret novel and drama.
- 9. To introduce students with the key terms useful in the study of novel and drama.
- 10. To orient students with major types of novel and drama.

Unit 1 A) Definitions of Novel

E) Aspects of Novel (only Introduction):

Plot, Characters (Flat, Round, Hero, Anti-hero), Theme, Setting, Point of view and Narration.

- F) Types of Novel: Social, Historical, Picaresque, Psychological
- G) Novel- Passage to India- E. M. Forster

SEM: IV – DSC 1 D- The Study of Drama

Total credits- 02- Theory- 01 credit (15 clock hours).

Practical – 01 credit is equal to 02 (30 clock hours)

Unit 1 A) Definitions of Drama

E) Elements of Drama (only Introduction):

Plot, characters (protagonist, Antagonist), setting, dramatic devices (music, symbolism, parallelism and contrast, Irony)

- **F) Types of Drama:** Tragedy, Comedy, Problem Play, Absurd Drama
- G) Drama- Arms and The Man- G. B. Shaw

Recommended Reading:

- 13. Abrahms, M. H. *A Glossary of Literary Terms*. Banglore: Prism Books Pvt. Ltd.1993.
- 14. Bonn, Julien D. ed. *A Comprehensive Dictionary of Literature*. Chandigarh: AbhishekPublications, 2004.
- 15. Boulton, M. The Anatomy of Novel. London: Routledge and Kegan Paul Ltd. 1975.
- 16. Cuddon, J. A. *A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* (IVth edition). Delhi:Doaba House, 1998.
- 17. Davies Tony & Nigel Wooded., A Passage to India: Theory in Practice, Philadelphia, Open University Press, 1994.
- 18. Evans. T. F. George Bernard Shaw. Routledge, 2013.
- 19. Forster E. M. Aspects of Novel. New York: Hartcourt Brace, 1927.
- 20. Hoy, Cyrus. Forster's Metaphysical Novel. New Delhi: Creative Books, 2001.
- 21. Innes, Christopher. *The Cambridge Companion to George Bernard Shaw*. CUP, 2000.
- 22. Judy, Pearsall (Ed). *The Concise Oxford Dictionary*, 10th Edition. New Delhi: OxfordUniversity Press. 1999.
- 23. Luckhurst, Mary. *A Companion to Modern British and Irish Drama (1880-2005)*,Blackwell Publishing, 2006.
- 24. Rees, R. J. English Literature: An Introduction for Foreign Students. Delhi: Macmillan, 2000

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon Syllabus of S.Y.B.A. History Semester IV Choice Based Credit System

DSC - HIS - 241 History of the Marathas (A.D.1605 - A.D 1750)

Uni. Exam. Marks: 60

Internal/Practical: 40 Clock Hours: 45 Credits: 02

Objectives:-

- 1. To Create and enhance interest about regional History among the students.
- 2. To acknowledge students how Shivaji Maharaj created the empire in adverse Circumstances.
- 3. To motivate students for the research work of the Maratha History
- 4. Useful for the preparation of the competitive examinations.

Chapter 1 Chhatrapati Sambhaji 15

- a. Achivements of Sambhaji
- b. Chhatrapati Sambhajis Relation with Mughal, Siddi, Portuguese, British

Chapter 2 Marathas War of Independence 15

a. Contribution of Rajaram Maharaj, Maharani Tarabai,

Santaji Ghorpade, and Dhanaji Jadhav

b. Significance of Marathas War of Independence

Chapter 3 Chhatrapati Shahu Maharaj and Rise of Peshwas Balaji Vishwanath

a. Bajirao - I (Peshwa)

Achivement of North and Saouth

b. Balaji Bajirao

Achivement of North and Saouth

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon Under Faculty of Science and Technology S.Y.B.A. SEMESTER- IV New Syllabus (CBCS Pattern) (With effect from: June 2019)

DSC-D (Gg. 241): HUMAN GEOGRAPHY

- 1. Calculate child women ratio of the District/Tahsil/Village.
- 2. Age Sex pyramid
- 3. Dependency ratio
- 4. Population growth rate
- 5. Density of population
- 6. Fertility rate
- 7. Mortality rate
- 8. Study of settlement of any region
- (Size, Location, Work etc.)
- 9. Study of health facilities of tribal people
- 10. Study of mode of life of local tribes
- 11. Distribution of population
- 12. Occupational structure
- 13. Educational structure
- 14. Socio-economic condition of local area
- 15. Economic status according to income
- 2 Introductions to Human Geography
- 1. Definitions, Nature and Scope of Human Geography.
- 2. Branches of Human Geography
- 3. Determinism and Possibilism
- 4. Stop and Go Determinism
- 3 The Race of Mankind, Religion and Language
- 1. Meaning and definition of race

- 2. Physical basis of racial groups
- 3. Classification of World Races

(Caucasoid, Mongoloid, Negroid, Australoid)

- 4. Ethnic groups in India.
- 5. Major religion in the world and their distribution
- 6. Major languages in India

(Hindi, Marathi, Gujrathi and Tamil)

- 4 Populations and Settlement
- A) Population:
- 1. Factors affecting population distribution
- 2. Distribution of population and growth of

Population: Global and National

- B) Settlement:
- 1. Definitions of Rural and Urban Settlement
- 2. Types of Settlements: Rural & Urban
- 3. Process of Urbanization
- 4. Patterns of Rural Settlement

Reference Books:

- 1. Barrett H. R., 1995: Population Geography, Oliver and Boyd.
- 2. Carter Harold (1977): The study of Urban Geography
- 3. Clarke, J.I. (1992): Population Geography, Pergamon Press, Oxford.
- 4. Hans Raj (1978): Fundamentals of Demography
- 5. Hornby, F. William and Jones, M. (1987): An Introduction to Population Geography, Cambridage

University Press, Cambridge.

- 6. Hudson F.S. (1976): Geography of Settlements
- 7. Liendsor, J. M. (1997): Techniques in Human Geography, Routledge.

- 8. Majid Husain, Human Geography,
- 9. Michael E. and E. Hurse: Transportation Geography
- 10. Pollard A. H. and Farhat Yusu: Demographic Techniques
- 11. Singh, R. L. Reading in Rural Settlement Geography
- 12. Yeats, M. H. (1974). An introduction to Quantitative Analysis in Human Geography.

K.B.C. North Maharashtra University, Jalgaon Syllabus for S.Y.B.A. Psychology [Discipline Specific Core Course- DSC-C (02)] SEMESTER- III

Subject- Human Developmental Psychology- Early Life (PSY 231 C) Objectives:

- 1. To equip the learner with an understanding of the concept and process of human development across the life span.
- 2. To impart an understanding of the various domains of human development.

Chapter- I -Introduction to Human Development Periods - 15

- 1.1 The Concept Of Human Development: Definition, Domains of Development, Basic Issue In Life Span Development.
- 1.2 The Life Span Perspective: Development as Lifelong, Development as Multidimensional & Multidirectional, Development as Plastic, Development as Embedded in Multiple Contexts.
- 1.3 Theories on Development: Freud-Psychoanalytical, Erikson- Psychosocial, Piaget-Cognitive Development.
- 1.4 Designs for Studying Development: Longitudinal, Cross-Sectional, And Sequential.
- 1.5 Human Development in Indian Context.
- Chapter- II- Prenatal Development, Birth and Toddlerhood Periods 15
- 2.1 Genetic Foundation: Genetic Code, Sex Cells, Multiple Births, Pattern of Genetic inheritance, Genetic Counseling.
- 2.2 Prenatal Development: Conception, Period of the Zygote, Period of the Embryo, Period of the Fetus.
- 2.3 Childbirth: The Stages of Childbirth, Types of births, Complications of Childbirth.
- 2.4 Physical Development in Infancy and Toddlerhood: Body Growth, Influences on Early Physical Growth, Motor Development
- 2.5 Cognitive, Social & Emotional Development in Infancy and Toddlerhood: Piaget's Theory, Erikson's Theory, Emotional Development, Development of Attachment.
- Chapter- III- Early and Middle Childhood Periods 15
- 3.1 Physical Development: Body Growth, Common Health Problems, Motor Development and Play
- 3.2 Cognitive & Language Development: Piaget's Theory, Vocabulary, Grammar, and Pragmatics.

- 3.3 Emotional Development : Understanding Emotion, Emotional Self- Regulation, Self-Conscious Emotions, Empathy
- 3.4 Social Development: Erikson's Theory, Self- understanding, Peer relations, Family influences
- 3.5 Parenting Style, Children with Disabilities

Books for Reading

- Berk L.E.(2007) Development Through Life Span,3rd Edition, Pearson Education.
- Diane E. Papalia, Sally Wendkos Olds, Ruth Duskin Feldman (2004) Human Development, 9th Edition. Tata McGraw- Hill Publishing Co. Ltd. Delhi.
- Elizabeth Hurlock (1998) Development Psychology: A Life Span Approach, TMH 5th Ed. Tata McGraw- Hill Publishing Co. Ltd. Delhi.
- Elizabeth Hurlock (1978) Child Growth and Development, TMH 5th Ed. Tata McGraw-Hill Publishing Co. Ltd. Delhi.
- Martha L and Suzanne V. F. (2017), Lifespan Development: A Psychological Perspective,

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मानव्यविज्ञान विद्याशाखा Choice Based Credit System तृतीय वर्ष कला — मराठी सत्र पाचवे व सहावे (शैक्षणिक वर्ष 2020 - 2021 पासून लागू)

DSE 3 Marathi मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

सत्र पाचवे DSE Marathi 3 A: मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (श्रेयांक —तीन)

• अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे-

- 1. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाच्या इतिहासाचा परिचय करून घेणे.
- 2. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाच्या निर्मितीमागील प्रेरणा जाणून घेणे.
- 3. महानुभाव संप्रदायाच्या वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप लक्षात घेऊन त्याची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 4. शाहिरी काव्याचे स्वरूप लक्षात घेऊन त्याची ठळक वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 5. निवडक ग्रंथकारांच्या वाङ्मयनिर्मितीचा वा साहित्यकृतींचा परिचय करून घेणे.

• घटक विश्लेषण -

घटक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी
क्र.			तासिका
1.	महानुभाव संप्रदायाची वाङ्मयनिर्मिती	01	15
	1.1 महानुभाव संप्रदाय: तत्त्वज्ञान व आचारधर्म		
	1.2 महानुभाव संप्रदायाच्या पद्य व गद्य वाङ्मयाचा परिचय		
	1.3 महानुभाव संप्रदायाच्या वाङ्मयाची ठळक वैशिष्ट्ये		
2.	शाहिरांची वाङ्मयनिर्मिती	01	15
	2.1 शाहिरी काव्य: प्रेरणा व भूमिका		
	2.2 शाहिरांच्या पोवाडा व लावणी वाङ्मयाचा परिचय		
	2.3 शाहिरी काव्याची ठळक वैशिष्ट्ये		
3.	निवडक ग्रंथकारांच्या वाङ्मयनिर्मितीचा वा साहित्यकृतींचा परिचय	01	15
	3.1 म्हाईंभट		
	3.2 'दृष्टांतपाठ'		
	3.3 अनंत फंदी		
	3.4 'सुंदरा मनामध्ये भरली'		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	03	45

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मानव्यिवज्ञान विद्याशाखा Choice Based Credit System तृतीय वर्ष कला — मराठी सत्र पाचवे व सहावे (शैक्षणिक वर्ष 2020 - 2021 पासून लागू)

> DSC Marathi वाङ्मयीन मराठी

विशिष्ट वाङ्मयप्रकारांचा अभ्यास

सत्र पाचवे DSC Marathi E: एकांकिका लेखनाचा अभ्यास (श्रेयांक — तीन)

दलित एकांकिका लेखनाचा अभ्यास 'निवडक दलित एकांकिका' संपा. दत्ता भगत, साहित्य अकादेमी, नवी दिल्ली. पहिली आवृत्ती: 2012. पुनर्मुद्रण: 2013.

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे-

- 1. एकांकिका या नाट्यप्रकाराचे स्वरूप व त्याची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 2. मराठीतील एकांकिका लेखनाची वाटचाल लक्षात घेणे.
- 3. दलित एकांकिका लेखनाचे स्वरूप, त्याची वैशिष्ट्ये व वाटचाल समजून घेणे.
- 4. निवडक दलित एकांकिकांचा अभ्यास करणे.

• घटक विश्लेषण -

घटक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी
豖.			तासिका
1.	1.1 एकांकिका: संकल्पना, स्वरूप व वैशिष्ट्ये	01	15
	1.2 मराठीतील एकांकिका लेखनाचा परामर्श		
	1.2.1 सन 1950 पूर्व मराठीतील एकांकिका लेखन		
	1.2.2 सन 1950 नंतरचे मराठीतील एकांकिका लेखन		
	1.2.3 मराठीतील दलित एकांकिका लेखन: स्वरूपवैशिष्ट्ये व		
	वाटचाल		

2.	'निवडक दिलत एकांकिका' या पुस्तकातील पुढील एकांकिकांचा अभ्यास (विषयसूत्र, कथानक, पात्रचित्रण, संघर्ष, संवाद, मांडणी, भाषिक विशेष या	01	15
	मुद्यांच्या अनुषंगाने)		
	1. 'शेटजीचे इलेक्शन' — अण्णाभाऊ साठे		
	2. 'जहाज फुटलं आहे' — दत्ता भगत		
	3. 'घोटभर पाणी' — प्रेमानंद गज्वी		
3.	'निवडक दलित एकांकिका' या पुस्तकातील पुढील एकांकिकांचा अभ्यास	01	15
	(विषयसूत्र, कथानक, पात्रचित्रण, संघर्ष, संवाद, मांडणी, भाषिक विशेष या		
	मुद्यांच्या अनुषंगाने)		
	1. 'डोया व्हईसन आंधया' — भगवान ठाकूर		
	2. 'बायको मी देवाची' — रामनाथ चव्हाण		
	3. 'ऐन आषाढात पंढरपुरात' — संजय पवार		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	03	45

• संदर्भग्रंथ-

- 1. आधुनिक मराठी नाटक (आशय आणि आकृतिबंध) सुषमा जोगळेकर
- 2. दिलत रंगभूमी संपादन व प्रस्तावना: भालचंद्र फडके, सुरेश एजन्सी, पुणे.
- 3. मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री मकरंद साठे, पॉप्युलर, मुंबई.
- 4. मराठी नाटक आणि रंगभूमी: पहिले शतक (1843-1943) वि. भा. देशपांडे, व्हीनस, पुणे.
- 5. मराठी नाटक: स्वातंत्र्योत्तर काल (1947-90) वि. भा. देशपांडे, व्हीनस, पुणे.
- 6. मराठी नाटक नाटककार: काळ आणि कर्तृत्व खंड 1, 2, 3 वि. भा. देशपांडे, दिलीपराज, पुणे.
- 7. मराठी नाट्यसृष्टी गो. म. कुलकर्णी, मेहता, पुणे.
- 8. मराठी नाटक आणि रंगभूमी विसावे शतक वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर, मुंबई.
- 9. माझा नाट्यलेखन / दिग्दर्शनाचा प्रवास संपा. वि. भा. देशपांडे, उन्मेष, पुणे.
- 10. प्रदक्षिणा खंड 2 संपा. अनिरुध्द कुलकर्णी, कॉन्टिनेन्टल, पुणे.
- 11. निवडक मराठी एकांकिका संपा. सुधा जोशी, रत्नाकर मतकरी, साहित्य अकादेमी, नवी दिल्ली.
- 12. नाटक-एक वाङ्मयप्रकार दत्ता भगत, य. च. म. मु. वि., नाशिक.
- 13. मराठी नाटक आणि रंगभूमी हिमांशू स्मार्त, विश्वनाथ शिंदे, प्रतिमा, पुणे.
- 14. नाटकी नाटकं कमलाकर नाडकर्णी, मनोविकास, पुणे.
- 15. नाट्यावलोकन आरती कुलकर्णी, रेखा जगनाळे-मोतेवार, विजय, नागपुर
- 16. दलित साहित्य: उद्गम आणि विकास योगेन्द्र मेश्राम
- 17. दलित रंगभूमी संपा. भालचंद्र फडके
- 18. दिलत रंगभूमी आणि नाट्यचळवळ मधुकर मोकाशी, स्नेहवर्धन, पुणे.
- 19. दलित नाटक आणि रंगभूमी ईश्वर नंदापुरे
- 20. दलित नाटक: प्रेरणा व विकास शैलेश त्रिभ्वन
- 21. एकांकिका विशेषांक, पंचधारा, जुलै-सप्टेंबर 2015.
- 22. https://www.marathisrushti.com/articles/दलित-रंगभूमी-दलित-नाट्यच/

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मानव्यविज्ञान विद्याशाखा Choice Based Credit System तृतीय वर्ष कला — मराठी सत्र पाचवे व सहावे (शैक्षणिक वर्ष 2020 - 2021 पासून लागू)

GE Marathi मराठी लोकरंगभूमी

सत्र पाचवे GE Marathi A : मराठी लोकरंगभूमी (श्रेयांक —तीन)

• अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे-

- 1. लोकरंगभूमीची संकल्पना जाणून घेणे.
- 2. लोकरंगभूमीचे स्वरूप जाणून घेऊन वैशिष्ट्यांचा परिचय करून घेणे.
- 3. लोकसाहित्य आणि लोकरंगभुमी यांचे परस्परसंबंध समजून घेणे.
- 4. कीर्तन आणि भारूड या लोकरेंगभूमीच्या पारंपरिक रूपांची स्वरूपवैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 5. खान्देशी वही आणि कोकणी दशावतार या लोकरंगभूमीच्या प्रादेशिक प्रकारांची स्वरूपवैशिष्ट्ये जाणून घेणे.

• घटक विश्लेषण -

घटक क्र.	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
1.	लोकरंगभूमी: संकल्पना व स्वरूप	01	15
	1.1 लोकरंगभूमी: संकल्पना		
	1.2 लोकरंगभूमी: स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	1.3 लोकसाहित्य व लोकरंगभूमी: परपस्परसंबंध		
2.	लोकरंगभूमी: पारंपरिक रूपे	01	15
	2.2 कीर्तन: भिमका, स्वरूप, प्रकार व वैशिष्ट्ये		
	2.2 भारुड: भूमिका, स्वरूप, प्रकार व वैशिष्ट्ये		
3.	लोकरंगभूमी: प्रादेशिक रूपे	01	15
	3.1 वही (खान्देशी): स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	3.2 दशावतार (कोकणी): स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	03	

सत्र सहावे GE Marathi B : मराठी लोकरंगभूमी (श्रेयांक —तीन)

• अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे-

- 1. तमाशा या लोकरंगभूमीच्या पारंपरिक रूपाची स्वरूपवैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 2. लोकनाट्य या लोकरंगभूमीच्या आधुनिक रूपाची स्वरूपवैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 3. सत्यशोधकी जलसे आणि आंबेडकरी जलसे या लोकरंगभूमीच्या आधुनिक रूपांची स्वरूपवैशिष्ट्ये जाणून घेणे.
- 4. पथनाट्य आणि रिंगणनाट्य या लोकरंगभूमीच्या आधुनिक रूपांची स्वरूपवैशिष्ट्ये जाणून घेणे.

• घटक विश्लेषण -

घटक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी
क्र.			तासिका
1	लोकरंगभूमी: पारंपरिक व आधुनिक रूपे	01	15
	1.1 तमाशा: भूमिका, स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	1.2 लोकनाट्य: भूमिका, स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
2.	लोकरंगभूमी: आधुनिक रूपे	01	15
	2.1 सत्यशोधकी जलसे: भूमिका, स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	2.2 आंबेडकरी जलसे: भूमिका, स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
3.	लोकरंगभूमी: आधुनिक रूपे	01	15
	3.1 पथनाट्य: भूमिका, स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	3.2 रिंगणनाट्य: भूमिका, स्वरूप व वैशिष्ट्ये		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	03	45

• संदर्भग्रंथ-

- 1. लोकरंगभूमी (परंपरा, स्वरूप आणि भवितव्य) प्रभाकर मांडे, मधुराज पब्लिकेशन्स, पुणे.
- 2. लोकरंगभूमी प्रभाकर मांडे, दिलीपराज, पुणे.
- 3. लोकनागर रंगभूमी तारा भवाळकर
- 4. लोकसंचित तारा भवाळकर
- 5. महाराष्ट्राची सांस्कृतिक लोककला रामचंद्र देखणे
- 6. मराठी रंगभूमीचा पूर्वरंग कृ. बा. मराठे
- 7. लोकधर्मी नाट्याची जडणघडण शरद व्यवहारे
- 8. कीर्तन प्रयोग यशवंत पाठक, गोदावरी, अहमदनगर.
- 9. नाचू कीर्तनाचे रंगी यशवंत पाठक, कॉन्टिनेन्टल, पुणे.
- 10. श्री एकनाथाची भारुडे ना. वि. बडवे

- 11. श्री एकनाथ महाराजांची निवडक भारुडे संपा. एल. जी. सोनवणे
- 12. वही वाङ्मयातील लोकजीवन म. सु. पगारे
- 13. खान्देश: साहित्य आणि संस्कृती संपा. वासुदेव वले
- 14. दशावतार महेश केळुसकर
- 15. मराठी लोककला तमाशा नामदेव व्हटकर
- 16. तमाशा लोकरंगभूमी रुस्तुम अचलखांब 17. पारंपरिक मराठी तमाशा आणि आधुनिक वगनाट्य विश्वनाथ शिंदे
- 18. मराठी लोकनाट्याची परंपरा वि. कृ. जोशी
- 19. आंबेडकरी जलसे: एक चिकित्सक अभ्यास भगवान ठाकूर
- 20. आंबेडकरी शाहिरी कृष्णा किरवले
- 21. लोकमाध्यमे आणि समाजपरिवर्तन रा. चिं. ढेरे
- 22. रिंगणनाट्य अतुल पेठे, राजू इनामदार
- 23. लेख- 'रिंगणनाट्य: विचारप्रबोधनाचे एक सशक्त माध्यम', प्रतिभा पंकज वाणी, अक्षरगाथा, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2019, पृ. 5-11.

Discipline Specific Elective 3 A (DSE 3 A)

DSE 3 ENG A :Twentieth Century English Literature

SEM -V

External- 60 marks

Internal- 40 marks

Credits - 03 (45 clock hrs)

Objectives-

- 1. To explain the students development of poetry in English
- 2. To acquaint the students with features and types of modern poetry, drama and novel
- 3. To introduce the students with major poets, novelists and dramatists in modern English literature.

Credits-03

Unit1. Background: i) Literary Trends and Tendencies in British Poetry, Drama and Novel

ii) Contribution of the major poets, dramatists and novelists to English Literature.

Unit 2. Poetry Section:

I) W. B. Yeats- i. A Prayer for My Daughter.

ii. Sailing to Byzantium.

II) T.S. Eliot - i. Journey of Magi.

ii. Morning at the Window.

III) W.H. Davies- i. The Kingfisher

ii. Money.

Unit 3. Drama: Waiting for Godot- Samuel Backett.

Discipline Specific Elective 3 B (DSE 3 B)

DSE 3 ENG B: Twentieth Century English Literature SEM-VI

External- 60 marks

Internal-40 marks

Credits - 03 (45 clock hrs)

Unit 1. Background: i) Literary Trends, Tendencies in twentieth century British Poetry, Drama and Novel.

ii) Contributions of the major poets, dramatists and novelists to British Literature.

Unit2. Poetry Section:

- I) Dylan Thomas i. A Fern Hill ii. The Hunchback in the Park.
- II) Wilfred Owen i. Dulce et Decorum Est. ii. Futility.
- III) W.H. Auden i. The Shield of Achilles ii. Now the leaves are Falling Fast.

Unit 3. Novel: Lord of the Flies- William Golding

Recommended Books:

- 1. Abrams, M. H. A Glossary of Literary Terms, 3rd edn. Macmillan Company of India Ltd. 1978.
- 2. Blamires, Harry. Twentieth Century English Literature. Macmillan, 1982.
- 3. Boris Ford, edt. *The Pelican Guide to English Literature*, Vol. VII 3rd Edn. Penguin Books Ltd. New York, 1973.
- 4. C.B. Cox and A. E. Dyson, edt. Poems of This Century. 1970.
- 5. Cronin, A. Samuel Beckett: The Last Modernist. London: Flamingo, 1997
- 6. Esslin, Martin. The Theatre of the Absurd, revised and enlarged edition, Penguin Books, 1976.
- 7. John Hayward, edit. The Penguin Book of English Verse, 1987.
- 8. Laura Marcus and Peter Nicholls. Edt. *The Cambridge History of Twentieth Century English Literature*, Cambridge University Press, 2004.
- 9. Margaret Drabble. edit. The Oxford Companion to English Literature. O.U.P. 1996
- $10.\ Press.\ John.\ A\ Map\ of\ Modern\ English\ Verse.\ London:\ Oxford\ University\ Press,\ 1969.$
- 11. Philip Larkin, edit. The Oxford Book of Twentieth Century English Verse. O.U.P. U.K. 1973
- 12. Scully, James. *Modern Poets on Modern Poetry: A Critical Introduction*. New Yok: Oxford University Press, 1960.
- 13. Sheppard, C.A. edt. A Pageant of Poems. Orient Longman Ltd. New Delhi, 1977.
- 14. Tuma Keith, edt. Anthology of Twentieth Century British and Irish Poetry. O.U.P. 2001.

Discipline Specific Elective 3 A (DSE 3 A)

DSE 3 ENG A: Twentieth Century English Literature Question Paper Format SEM- V

SEITE (
Time -2 Hrs.		Marks- 60
A.1. A) Multiple Choice Questions (on all prescribed units)	(6/8)	(06 marks)
B) Answer the following questions in One sentence each	(6/8)	(06 marks)
(on all prescribed units)		
Q.2. A) Long Answer Question on Background		(12 marks)
OR		
B) Write Short Notes on Background (3/5)		
Q. 3. Long Answer Question on prescribed Poems (1/2)		(12 marks)
Q.4. Long Answer Question on prescribed Drama (1/2)		(12 marks)
Q. 5. Short Notes on prescribed Poems and Drama (3/5)		(12 marks)

Discipline Specific Elective 3 B (DSE 3 B)

DSE 3 ENG B: Twentieth Century English Literature Question Paper Format SEM- VI

Time -2 Hrs.		Marks- 60
A.1. A) Multiple Choice Questions (on all prescribed units)	(6/8)	(06 marks)
B) Answer the following questions in One sentence each	(6/8)	(06 marks)
(on all prescribed units)		
Q.2. A) Long Answer Question on Background		(12 marks)
OR		
B) Write Short Notes on Background (3/5)		
Q. 3. Long Answer Question on prescribed Poems (1/2)		(12 marks)
Q.4. Long Answer Question on prescribed Novel (1/2)		(12 marks)
Q. 5. Short Notes on prescribed Poems and Novel (3/5)		(12 marks)

K.B.C.N.M. University, Jalgaon

Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)

Political Science, Semester V

Paper Code: DSC-1 E Indian Political Thinker Part - I [w.e.f. June 2020]

Credit: 03 Total Marks: 100

Lectures: 52 Internal: 40

External: 60

Course Objective:

- 1. This is an introductory paper to the concept ideas and theories developed in India. It deals with the
- 2. main sources of the political traditions in modern India and focusses the development of social
- 3. Institution and as various patterns of politics that emerged in modern India. This course will
- 4. encourage students to understand and decipher the diverse and often contesting ways in which the
- 5. ideas of nationalism, democracy and social transformation were discussed in Pre- and Postindependence India. The main objective to study this paper is to understand key thinker's seminal
- 6. contribution to the evolution of political theorizing in India.

CHAPTER 1: Dadabhai Naoroji

- i) Political Thought Liberalism.
- ii) British Government Criticism and Loyalty or faith.
- iii) Thought of Economic, Eco-drain and Moral Exploitation Theory.
- iv) Views on Indian Swarajya.
- v) Architect of Indian Nationalism Evaluation.

CHAPTER 2: Lokmanya Tilak

- i) Political Thought.
- ii) Chatusutri.
- iii) Views on Social Reform.

- iv) Thought on Congress Party, Homerule, Contestant Co-Operation and Revolutionary.
- v) Role of Indian Freedom Movement, Evaluation.

CHAPTER 3: Mahatma Gandhi

- i) Views on Truth and Non-Violence.
- ii) Satyagraha, Means and End.
- iii) Views on Religion and Spiritualisation of Politics.
- iv) Untouchability, Communal Unity.
- v) Views on State, Trusteeship theory, Evaluation

Reference Book

- 1. Mahajan V.D.: Indian Political Thought.
- 2. Sudha J.P.: Indian Political Thought.
- 3. Karinakaram K.P.: Indian Politics Form Dadabhai Naoraji to Gandhi Gitanjali Prakashan, New Delhi.
- 4. Varma V.P., Laxminarayan Agarwal: Modern Indian Political Thought, Agra.
- 5. N.R.Inmdar: Political Thought and Leadership of Lokmanya Tilak, Concept pub. Delhi.
- 6. N. Jayapalan: Indian Political Thinkers, Atlantic Pub. New Delhi